

כל המשפחה מחוברת סביב הזרף של אבא

מסרים מהדף היומי / פרשת משפטים תשפ"ה / גליון מס' 145

עיצוב ייחודי
להדפסה חסכונית
מומלץ להדפיס
ולחלק בעבודה ובקהילה

לע"נ 'אבא של הדף'
רבי יהודה מאיר שפירא
ב"ר יעקב שמשון מלובלין זי"ע
אשר נפטר ללא זש"ק

סעודה שלישית

השבוע למדנו בגמ':

דף סז:

"צפרדע אחת היתה, השריצה ומלאה כל ארץ מצרים"

כך מפרשת הגמרא השבוע את הפסוק שנאמר במכת צפרדע: 'ותעל הצפרדע ותכס את ארץ מצרים'; צפרדע אחת עלתה מן היאור, והיא השריצה צפרדעים לרוב, עד שמלאה את כל ארץ מצרים בצפרדעים. רש"י על התורה מוסיף את התיאור המוכר 'צפרדע אחת היתה והיו מכים אותה והיא מתזת נחילים נחילים'. והתמיהה גדולה: לשם מה הכו הם את הצפרדע, הלא ראו שהנזק מהמכה גדול יותר, ולמה לא הפסיקו להכות?

ה'סטייפלר' מבאר: כך הוא טבע הכעסן, בעודו עסוק בכעסו ובנקמתו, הוא אינו מתבונן כלל בנזק שהוא מביא על עצמו.

הסיפור שלפנינו מופיע בספר הקדמון 'כל בו': מדי מוצאי שבת, כך מבואר ממקורות קדומים, בארה של מרים מסתובבת בין בורות המים והבארות, ומי שממיה נקלעו לפניו והוא שתה מהם, מתרפא מכל חולייו ובשל כך נהגו נשים רבות לשאוב ממימי הבארות במוצאי שבת, מעשה במוכה-שחין שאשתו הלכה במוצאי שבת לשאוב מים מהבאר. בשובה התעכבה, ובעלה שרתח מזעם על איחורה, לא הצליח לעצור בעצמו. שאגותיו הבהילוה וכדה נפל מידה והתנפץ. למרבה הפלא, כל מקום בגופו של הבעל שניתז עליו מהמים הנשפכים, התרפא, והוא הבין באיחור שבכעסו איבד את הזדמנות חייו...

איך זה קשור אלינו?

מישהו התנהג אלינו שלא כהוגן? אנו לא אשמים! ומשכך איננו כועסים וגורמים נזק לעצמינו.... כעס

יום שבת

השבוע למדנו בגמ':

דף סה:

"אי בעו צדיקי ברו עלמא"

הגמרא השבוע לומדת מפסוק: אם הצדיק ירצה לברוא עולם, ביכולתו לעשות זאת! אלמלא העוונות יכול האדם להיות דומה במקצת לבוראו. לברוא עולם!!!

"נו... והם רוצים?", שאל רבי ברוך מרדכי אזרחי, "כן!", השיב, "והם אכן בוראים! הם בוראים עולם המנותק לחלוטין מהעולם שמסביב, מנותק מחסמים, מנוטרל ממעצורים, חף ממוסכמות, נעדר ממגבלות של הנאות וסיפוקים רגעיים. הם חיים בעולם של נצח!"

הוא הוסיף וסיפר: בעיירה גרובין יסד רבי שמחה זיסל זיו את ישיבתו, שלימים כונתה "ישיבת קלם", הישיבה שכנה באחוזתו של גרף ידוע, וזה הזמין באחד הימים את חבריו האצילים לחזות בפלא... הייתה זו שעת קבלת שבת כשהאצילים עם משרתיהם וסוסיהם נכנסו לחצר הישיבה, ומשם בהמולה לבית המדרש. למותר לציין שאיש מהמתפללים לא הסב ראשו לראות מי הנכנסים...

"כסבורים אתם שחרשים היו? שכולם לא שמעו את הרעש?" - רעם קולו של הגרב"מ, בסגנונו המפורסם, "מסתבר שהיו ביניהם כאלו ששמעו את ההמולה, אלא שהם בחרו להתעלם, הם פשוט חיו בעולם אחר, הם בראו להם עולם משל עצמם... עולם בו האדם אינו עבד לסקרנותו.

איך זה קשור אלינו?

גם אנו יכולים להיות צדיקים, 'לברוא עולם' בו הפיתוי החומרי אינו גובר עלינו, והיצר אינו מזעזע את תוכניותינו, פשוט לחיות בעולם אחר.

ליל שבת

השבוע למדנו בגמ':

דף סד.

"נפק כגוריא דנורא מבית קדשי הקדשים"

הגמרא השבוע מספרת: אנשי כנסת הגדולה התפללו שיימסר בידם היצר המחטיא לעבודת אלילים, מאחר והוא זה שהחטיא את עם ישראל וגרם לחורבן הגדול, ותפילתם התקבלה; אריה של אש יצא מקודש הקדשים, והנביא אישר "הנה הוא" אנשי כנסת הגדולה תפסוהו והכריתוהו מן העולם. מאז ועד היום בטל מעלינו היצר של עבודה זרה.

השאלה זועקת: קודש הקדשים? משכנו של היצר הרע?? והתשובה שניתנת לכך בספרים היא: אכן! היצר מחבב דווקא את קודש הקדשים, הוא לא משכנע את האדם לעבור עבירות, אדרבה, משכנעו להתעסק בקודשים - ב'מצוות' שהוא בחר בשבילו...

חבורת הנערים נראתה צועדת נמרצות; "לאן?" - התעניין הרב יונתן שהופיע מולם, "לקיים מצווה" - השיב רובי בפסקנות. "איזו?" - שאל הרב בחזשד... ורובי התלהב להסביר: "חוג פלוני הידוע כמתנהג נגד התורה [כלומר, כך אנו סבורים...] עורך הערב כינוס, אנו מתכוונים לקרוע את הכרזתו, להשליך חפצים פנימה..."; "שיידעו שיש דין ויש דיין" התערב דני שראה עצמו כדיין... "סלחו לי", התעניין הרב, "גם הבוקר, לקיום מצוות תפילה, רצתם בהתלהבות שכזו?", הנערים נבוכו והרב הררה בקול: "שמא היצר אינו מפריע לכם כעת משום שמדובר במצווה שהוא יזם...!?" התלמידים הנבונים סבו על עקבותיהם.

איך זה קשור אלינו?

אם נכיר את היצר ואת נכלוליו נשכיל להזהר מאותן 'מצוות' שהוא מזמין לנו מפעם לפעם...